

Základná škola, Kúpeľná 2, Prešov

SURFER

školský časopis

šk. rok 2024/2025

číslo 7

OBSAH

OBSAH	2
Slovo na úvod	3
Deviatci to nemajú ľahké	3
Tour de Literature – naši ôsmaci navštívili divadlo Viola	5
Vlastná tvorba.....	6
Kaligramy – tešíme sa na zimu, na Vianoce	6
Komiksy (spracovali sme klasiku: Jar Adely Ostrolúckej)	8
Rozprávky	10
O Húsenici a Stonožke	10
Múdre sladkosti.....	11
Zaprášená kniha	12
Poézia	13
VEĽA OTÁZOK, ANI JEDNA ODPOVEĎ.....	13
Zimná cesta	15
Próza	15
Mramorové múry	15
Cesta	18
Pečať v myšlienkach	21
Prázdne úvahy	22
Uhádni pranostiku.....	24
Slovo na záver	25
Použité zdroje	25
Redakčná rada.....	26

Obálka časopisu je vytvorená z prác našich žiakov:

Katarína Palková (7.B), Ela Paruševová (7.B),

Tomáš Kolenka (7.B), Mia Balogová (7.B).

Sofia Olejárová (8.A), Alica Sepúešiová (8.A),

Anastasia Kopytko (8.A), Hugo Velgos (7.B)

Slovo na úvod

Milí čitatelia,

na Kúpeľnej ulici v Prešove sa stále niečo deje. Pracovali sme naozaj usilovne, aby sa k Vám prvé vydanie časopisu Surfer dostalo ešte pred Vianocami. Každý jeden text, každý jeden obrázok je od nás, držíme sa tradície, že do školského časopisu obrázky a texty nájdené na internete nepatria.

Môžete sa tešiť na vyjadrenia tohtoročných deviatakov, ktorí majú plnú hlavu starostí aj radostí. Ôsmaci sa podelia o svoje zážitky z návštevy divadla. Vytvorili sme kaligramy, komiksy, napísali rozprávky, básne a poviedky. Texty sme doplnili kresbami, maľbami, grafikami.

Prajeme príjemné čítanie!

Redakčná rada

Deviatáci to nemajú ľahké

No a je to tu. Moje pocity sú zmiešané. Byť v deviatom ročníku je pre mňa neskutočný zážitok. Hoci sa teším na strednú školu, na tejto škole som si za deväť rokov našla veľa kamarátov, s ktorými by som chcela zostať naďalej v kontakte. Okrem toho sme vystriedali približne 5 triednych učiteliek, takže bol každý rok niečím výnimočný. No a čo sa týka testovania, som veľmi zvedavá, ako to dopadne. Musím troška popracovať na slovných úlohách. Tento rok si mám v pláne užiť bez stresu a bez akýchkoľvek hádok.

Bibiána Šingľarová (9.D)

Tento rok je trochu jedinečný, aj keď začiatok roka sa od iných veľmi nelíšil a napätie v triede je taktiež pomerne podobné. Ale je predsa iný. Prípravy na monitor a prijímacie skúšky na stredné školy spolu s vedomím, že toto je posledný rok na tejto škole, pridávajú na pocite tiesne. Čaká nás predsa nová spoločnosť. A tomuto pocitu vdáčíme za elán a potrebu užiť si zvyšok nášho času, ktorý sa pomaly kráti. Snažíme sa využiť každú minútu na získavanie vedomostí, po ktorých sme tak silno ešte nikdy netúžili (ako ktorí) alebo okúsiť poslednú zábavu na exkurziách a školských výletov, aby sme o pár rokov mohli spomínať na "staré dobré časy". O konci roka ešte nič nevieme, ale je isté, že bude plný emócií.

Peter Áron Krotký (9.D)

V ôsmom ročníku som si predstavovala, aké to je byť deviatakom, patriť medzi najstarších žiakov na škole. Keďže sa poctivo a pravidelne pripravujem na vyučovanie, tak veľmi stres ešte nepociťujem. No myslím si, že teste pred testovaním to budem prežívať trochu horšie. Ale to je asi prirodzené. Verím, že všetko úspešne zvládnem a ak nie, svet sa predsa nezrúti. Jedno viem s istotou. Vždy, keď pôjdem okolo našej školy, spomeniem si na skvelý kolektív a super pani učiteľky a učiteľov, s ktorými bola aj zábava, nielen učenie, písomky a skúšanie.

Veronika Oboňová (9.C)

Leonor Bafalluy Gesti (9.A)

Michal Kavčák (9.A)

Keď som nastúpila ako malé dievčatko do prvého ročníka, vždy som sa porezala na deviatakov s úžasom, že chcem byť taká veľká ako oni. Teraz som ja tá deviatačka. Je naozaj ťažké uveriť, že toto je náš posledný rok na škole. Strávili sme tu spolu veľa času, máme skvelé spomienky a zážitky, na ktoré určite budem spomínať. O chvíľu nás čakajú testy a prijímačky na stredné školy, nový začiatok, nové prostredie a ľudia. Veľmi sa teším, ale zároveň aj bojím, aké to všetko bude.

Leonor Bafalluy Gesti (9.A)

Niekedy je ťažké si uvedomiť, že po tomto roku už končíme. Že nebudeme v júni riešiť čistotu nových učebníc, že si poslednýkrát zahráme O pohár riaditeľky školy alebo že plánujeme posledný triedny výlet. Vždy prídu momenty, keď niekto spomenie: "Hej, ľudia, toto je naše posledné xyz..." Asi všetci si uvedomujeme, že sa pravdepodobne budeme ešte dlho stretávať - či už pôjde o náhodné stretnutia v meste alebo dohodnuté. Ale práve tieto chvíle nám dokazujú, že sme sa tu deväť rokov nestretávali nadarmo.

Stella Mlčochová (9.A)

Stella Mlčochová (9.A)

Alžbeta Garberová (9.A)

Tour de Literature – naši ôsmaci navštívili divadlo Viola

Predstavenie vo Viole bolo záživné, pretože sme sa prešli do minulosti literatúry. Videli sme rôznych umelcov ako je Wiliam Sheakspeare a Božena Slančíková Timrava alebo postavy ako Anna zo Zeleného domu, Romeo a Julia a veľa ďalších. Veľmi sa mi páčilo, že sme boli zapojení do predstavenia. Mali sme možnosť porozprávať sa s hercami a opýtať sa na čokoľvek, čo sme chceli. Dozvedela som sa o nových dielach, o ktorých som nemala ani tušenia, o životoch niektorých spisovateľov a niečo ohľadom herectva od samotných hercov. Pre mňa to bol super zážitok.

Barbora Ligusová (8.B)

Po stáročia boli ženy v spoločnosti ponižované, znížené o level nižšie a chceli, aby boli vypočuté a vyslyšané. V tejto inscenácii išlo o to, aby žiakom ôsmeho ročníka priblížili diela realizmu a aby sa pripravili na učivo stredných škôl.

V diele Rómeo a Júlia sa dvaja ľudia zamilovali, aj keď nemali pre ich rodinné spory. V Anne zo Zeleného domu hlavná hrdinka (sirota Anna) sa chybou detského domova ocitne v rodine sestry a brata, ktorí si chceli adoptovať chlapca, ale nakoniec prišla ona. V Hamletovi hlavná postava bojuje o pomstu pre jeho otca. Už vieme, odkiaľ pochádza známa otázka: byť či nebyť? Objavil sa tam aj Švejk, Jana Eyrová a ďalší.

Mne sa inscenácia veľmi páčila, dalo mi to nadhľad do romantiky minulosti a realizmu. Ďakujem hercom a režisérovi tejto hry.

Kristína Magdová (8.A)

Predstavenie bolo veľmi zaujímavé, aj tým, že sa to rozprávalo z pohľadu upratovačky. Prostredie a situácie okolo nej sa postupne menili. Rozprávanie a hranie príbehu bolo zábavné, napríklad tam boli rôzne scény z kníh. Interaktívne časti, keď napr. herci okolo nás prechádzali, boli super.

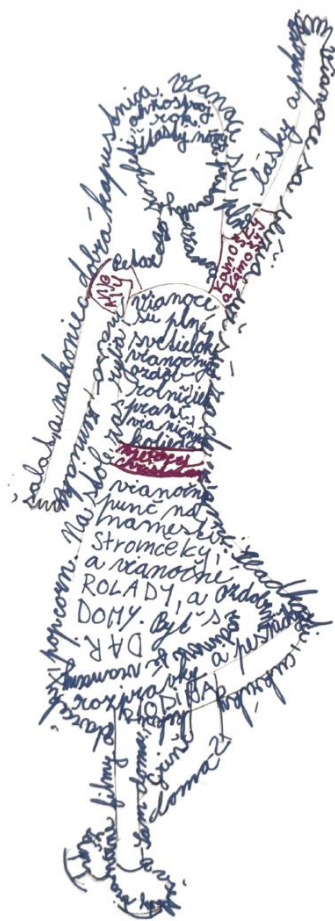
Alica Sepešiová (8.A)

Vlastná tvorba

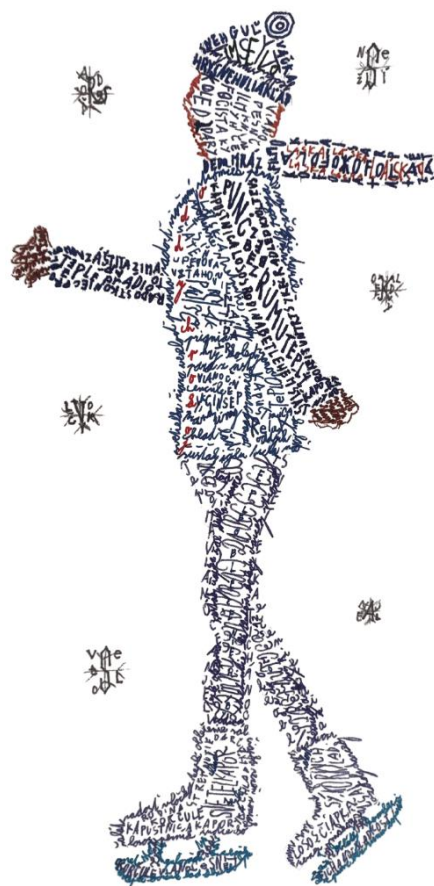
Kaligramy – tešíme sa na zimu, na Vianoce

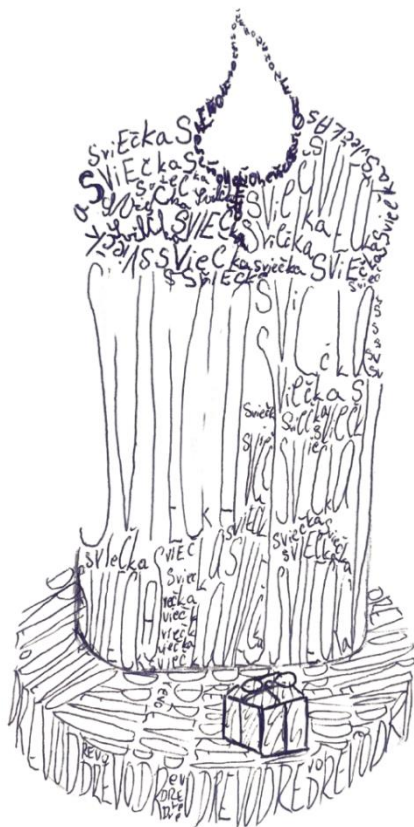
Sofia Karabinošová (9.D)

Katarína Mochnacká (5.B)

Peter Áron Krotký (9.D)

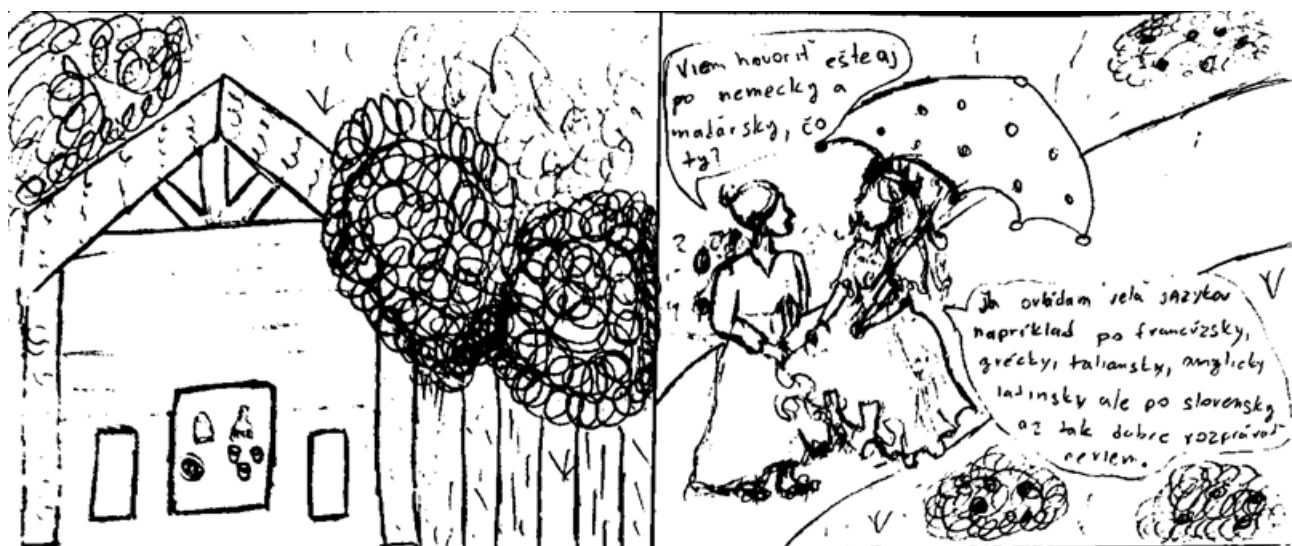
Diana Angelovičová (6.B)

Sofia Rošková (9.D)

Komiksy (spracovali sme klasiku: Jar Adely Ostrolúckej)

Zoja Zuzanna Mertová (8.C)

*komiksy sú uverejnené bez jazykovej korektúry

Rozprávky

O Húsenici a Stonožke

Kde bolo, tam bolo, bola raz jedna Húsenica. Život mala prostý, každý deň po zobudení išla k potôčiku a takto si spievala:

„Dobré ráno nový deň, pozdravujem Potôčik, dovoľ mi sa napiť, umyť tváričku aj zúbky, nech som krajšia ako moje kamošky!“

Po rannej hygiene si natiahla telíčko a ponáhľala sa hrať do svojho domčeka. Jej domček bol malý, útulný, bol to pekný a chutný dubáček. V ňom trávila svoje dni.

Jedného dňa sa stalo niečo hrozné. Keď sa zobudila, ocitla sa v neznámom košíku. Jurko so svojím ockom išli na huby. Jeseň bola ich obľúbeným obdobím a tak, ako každý rok, aj teraz zbierali huby. Podarilo sa im nájsť aj dubák, na ktorom spala Húsenica. Húsenička začala nariekať:

„Pomóc, pomóc, pomóc!!!“

Zrazu sa ozvalo hlasné:

„Halóó, halóó...“

Húsenica prišla bližšie a aha... spoza ďalšieho hriba na ňu vykukla sesternica Stonožka.

„Čaves, bejby, čo ty tu?“ spýtala sa Stonožka.

„Čav, a ty čo?“ zvitáli sa sesterničky.

„Nevieš, kde sme?“

„Netuším, asi prišli hubári,“ poznamenala smutne Stonožka.

O niekoľko minút prišli do Jurkovho domčeka. Ocko nechal hubky na stole a išiel sa umyť. Sesterničky to videli ako ich jediná šancu ísť von z košíka.

„Pod', pod', oúúú.“

„Skúsím ja, hop, hop, oúú.“

Nepodarilo sa, košík bol veľmi hlboký. Prišli Jurkovi rodičia, aby nakrájali huby a pripravili ich na sušenie. Potrebovali zásoby na zimu. Húsenica a stonožka si mysleli, že už je s nimi koniec, ale zrazu sa stal zázrak, prišiel Jurko a zachránil ich.

„Nieeee, mami! Nerež! Je tam húsenička a stonožka!“

Tak sa Húsenička a Stonožka dostali zo zajatia a boli zachránené. Dobrosrdečný Jurko ich odviezol naspäť do lesa. Sesterničky si vydýchli.

„Ešteže má ten Jurko dobré srdce, už by bolo po nás!“ vzdychla si Húsenička.

„Verím, že sa uvidíme aj na krajšom mieste,“ dodala Stonožka a letela domov všetko vytárat' kamoškám.

A tak si nažívali v lese a užívali krásne dni. Raz prišiel Húseničke list. Bola prekvapená. Už dlhší čas jej nikto nepísal.

Nazdar, Húsenička, pozývam ťa na moju oslavu s názvom “Stonožkoparáda”, mám ju na ďalší týždeň. Verím, že prídeš. Dúfam, že ešte nebudeš motýľom! :)

Keď si to húsenica prečítala, potešila sa a už premýšľala, čo si na párty oblečie... No hneď na druhé ráno zistila, že sa nemôže ani pohnúť... Asi prišiel ten čas...

Alžbeta Bereščiková (4. A)

Múdre sladkosti

Bol pondelok. Amálka sa vracala pomaly zo školy domov. Cestou celý čas premýšľala, ako jej naskáču vybrané slová do hlavy. Zajtra ju totiž čaká v škole písomka a musí sa to dnes všetko naučiť naspamäť.

Doma sa najedla a sadla do kresla s učebnicou v ruke. Rozmýšľala nad všetkým možným, len nie a nie sa pustiť do učenia. Od tuého premýšľania v pohodlnom kresle zaspala.

Psssst, nie že ju zobudíte! Pretože sa jej sníva o...

O krajine, ktorá nebola obyčajná, ale zázračná. O krajine múdрых sladkostí. Ale prečo múdрых? To sa hneď dozviete.

Amálka sa ocitla pred bránou z perníkov. Odhryzla si a bola rada, že v tom sne nie je v PYŽAME, lebo by sa celá ZAPÝRILA od hanby. Perníky boli PREPYCHOVO vyzdobené a PÝTALA sa sama seba, kdeže to je. A zrazu sa PÝŠILA, že vie všetky vybrané slová po P.

Pootvorila bránu a vošla dnu. Ostala stáť ako stĺp. Neverila vlastným očiam. Okolo nej sa rozliehala krajina plná sladkostí. Zdalo sa jej, že je to ten najkrajší sen v jej živote...a to bol len začiatok. Amálka ani netušila, čo všetko ju tam ešte čaká. Vkročila dnu a zahla hneď do prvej uličky. Celú ulicu lemovali obrovské zmrzliny rôznych príchutí. Vanilková, čokoládová, jahodová a malinová. Zmrzlinová ulica hýrila vôňami a Amálka sa rozhodla, že hneď aj jednu ochutná. Vyšplhala sa po obrovskom kornútku a namočila ruky do malinových obláčikov sladkej zmrzliny. Ochutnala ju JAZYKOM a v tom ju POZÝVALA jahodová príchuť. Zrazu sa začali OZÝVAŤ aj ďalšie príchute a VYZÝVALI ju k ich ochutnaniu. A keď Amálka ochutnala všetky príchute, uvedomila si, že sa z nej sypú vybrané slová po Z.

Vybrala sa ďalej, po karamelovej lúke. Obzerala si oblohu plnú obláčikov z cukrovej vaty, nedávala pozor pod nohy, až zakopla o veľké kokosové rafaelo. RÝCHLO si ODHRYZLA z bielej sladkej guľky a premýšľala, ako si vie SKRYŤ časť sladkostí do vrečka. Vyrušil ju RYŠAVÝ RYS a ona si priala, aby bol pri nej jej STRÝC. Ako tak utekala lúkou ďalej, uvedomila si, že sa z jej hlavy opäť sypú samé od seba vybrané slova po R.

Z lúky prebehla do lesa z marshmallows. Taký krásny les ešte v živote nevidela, bol svetlý a hlavou jej prebehla MYŠLIENKA zahryznúť sa do prvého bielo-ružového cukríka. V tom sa však na jednom cukríku POŠMYKLA a ocitla sa v POMYKOVE. MYŠLOU jej prebehlo, či to nebol OMYL, že sa vybrala do lesa sama. Olízala si marshmallow z rukáva a vybrané slová po M boli zrazu jednoduché ako hračka.

Takto Amálka prechádzala celou sladkou krajinou. Minula V-enčekové polia, S-irupové vodopády a domy, kde namiesto tehál boli kocky z Kinder B-uena. Vybrané slová vyskakovali na ňu z každej strany. Tak zábavné a sladké učenie ešte Amálka nezažila. Verila, že múdre sladkosti bude ochutnávať celý život.

„Buch...“ Učebnica, s ktorou zaspala, ju aj prebudila. Zošmykla sa jej a Amálka vyskočila na rovné nohy. Sama od seba začala recitovať všetky vybrané slová. Išlo jej to ako po masle. Keď si líhala večer do postele, nevedela sa dočkať rána. Tešila sa, ako všetkým spolužiakom porozpráva o múdрых sladkostiach a z písomky donesie domov veľkú sladkú jednotku.

Natália Húšťava (4.A)

Alexandra Tancošová (7.C)

Zaprášená kniha

Niekde tam, na polici, je kniha, ktorú som neoprášila minimálne 7 rokov. Dostala som ju na moje ôsme narodeniny. Nikdy ma nezaujíkala. Nemala som v záľube čítanie kníh. „Mala by si si ju prečítať, uvidíš, je to kúzlo,“ hovoríeva mama. Vždy sa na tom smejem. Popravde, zdedila som ju po mojej babke.

Ráno som si šla umyť zuby a o niečo som zakopla. O knihu, o ktorej rozprávam. Bolo to veľmi čudné, pretože som ju nikdy nedávala dole z police. Ani som sa jej nedotkla. Cítila som sa divne, ako keby sa vo mne niečo zmenilo. Prišla únava a nevoľnosť. Zaspala som. Zaspala som do školy. Rýchlo som sa pozbierala a utekala. Na matematike som nedávala pozor, na literatúre som sa už ako tak prebrala. „Povinné čítanie!“ Neviem, prečo, ale ako prvé po príchode domov som sa vrhla na zaprášenú knihu. „Je to možné?“ zasmiala

sa mama, keď nahliadla do mojej izby. Knihu som čítala pri večeri, pri raňajkách, cez prestávku, na matematike, pri obede....

Na povinné čítanie sme mali čas mesiac. Ja som sa prihlásila hneď na tretí deň. Všetci boli v šoku. Učiteľka, spolužiaci, najlepšia kamarátka...

Keď som prišla domov, hneď som utekala do izby. Kniha tam už nebola. Bolo to čudné, veď knihy nemiznú len tak, že?

Monika Toporová (7.C)

Anastasia Kopytko (8.A)

Richard Jurčík (8.A)

Poézia

VEĽA OTÁZOK, ANI JEDNA ODPOVEĎ

Sedím ticho v noci,
rozmýšľam si o svojom.
Aj keď o pol noci,
dopyt otvorím závojom.

Prečo nemám šťastie,
keď mám ten svätý talizman?

Vidím, sestra rastie,
na ňu reminiscencia je tulipán.

Myšlienky si skákajú,
zábermi sa motajú.
Už rozmýšľam o svete,
o zničenej planéte.

Neviem ľudí pochopiť,
prečo to musí takto byť?

Veľmi veľa otázok,
k prechomyslám viazané.
Cieľov veľa nápadne,
žiaľ sú v tíme zákazok.
Už je osem hodín ráno,
no na srdci stále rana.
Treba pomaly sa prebrať,
no mám stále čo prebrať.

Prečo je noc taká krátka?
Prečo toľko otázok mám?
Odpoveď ja stále hľadám,
no rozum s ňa jemná vatka.

Jeden zlý krok,
a malý svet odletí v bok.
Psychika je príliš slabá,
na odpoveď toho blata.

Radšej žiť si iba šťastne,
bez potrebnej odpovede vlastnej.
Menej zamýšľať sa nad tým,
čo sa dobré robí tým zlým.

Menej zamýšľať sa nad tým,
čo je v živote nepotrebným.
čo ovplyvniť nevieš,
a čím si šťastie zničuješ.

Anastasia Kopytko (8.A)

Stella Rohrböck (6.C)

Zimná cesta

V ceste bielej ako ovca,
Sa predieraš z vysokého kopca.
Počuť len tichý šum vetra,
Keď stojíš v objatí teplého svetla.

Niekedy keď ma život nebaví,
Dá sa len povedať : c'est la vie,
Hľadím do smutnej lúny,
Ktorá pozerá pomedzi duby.

V hrdle ťa pichá chlad,
Ako starý úlisný had,
Ledva kráčaš studenou púťou,
A niekto ťa chytí detskou rúčkou.

Pomaly sa otáčaš,
Smrť, v tieni spoznávaš,
Beznádeje a s desom utekáš,
Od ostrého vetra sa celí červenáš.

Kráčaš zaujatý a pod nohami ti praská sneh,
A túžiš prejsť na druhý breh.

Túžiš skočiť za tým teplom za morom,
Za tým vzdialeným novým domovom.

Už sa odrážaš, keď v tom ťa niečo zdrží,
smútok za rodinou ťa tuho mrzí.
Pomaly ale isto sa vraciaš späť,
Po roku sa vraciaš hneď.

Ale tam ťa odmietnu a pošlú preč,
Zmrzlo ti aj to jediné, tvoja materinská reč.
V tichu a samote, v tme a suchote,
Sa túlaš v slabej istote.

Tam ako neživý, smutný tvor,
Sa túlaš v údoliach zasnežených hôr.
Pomaly strácaš v ústach dych,
Sa zďaleka nepodobáš na tých šťastných.

Na tých šťastných za morom,
Na ktorých pozeráš skalným otvorom.
V zime na skale nariekaš,
A na krutej zimnej ceste umieraš.

Ruben Ovšák (7.A)

Próza

Mramorové múry

Je čosi po pol tretej. Neviem, nesledujem čas veľmi pozorne. V kostole zvoní. Asi sú tri. Vtedy sa zvyknú modliť korunku za zosnulých. Kreslím, ako si predstavujem vnútro mojej hlavy. Myšlienky a tak.

Trocha vyblednutý a tmavý. Všetko hmlisté. Vlhké, ale nič sa nemôže namočiť. Sivý, nejasný. Šero, nič konkrétne. Zaujímalo by ma, či to vypovedá niečo o mojom charaktere. Mňa by ste nedokázali opísať ako temného, desivého či smutného človeka. Proste *nie*. Ja som tá žiarivá, veselá, nekonečne optimistická, možno trochu naivná duša, ktorá má svoj svet. Tmavý, vyblednutý, hmlistý, vlhký, sivý, nejasný, šerý, nekonkrétny.

Som tá zodpovedná, tá dôverčivá. Ten človek, čo si večer sadne a učí sa naspamäť učebnicu slovenčiny. Jednotkárka, zdvorilá, vždy nápomocná, urobím aj čo nemusím, ideálny poskok, skromná a všetkých mám rada. A používam veľa ukazovacích zámen.

Sú dni, keď *nedokážem* nosiť masku. Nevstanem z postele pred jedenástou, neusmejem sa, nezdvihnem zrak zo zeme, nevyjdem z izby. Nosím čiernu, plačem do vankúša, rozprávam sa so stenou. Ak vôbec otvorím ústa. Nenávidím... Staršia sestra si myslí, že robím scény a niekedy jej to verím. Potom pochybujem. Hlavne o sebe a o tom, čo sa mi deje v hlave. Vždy veľmi rýchlo prichádzam k záveru, že si to len vymýšľam. Áno, iná možnosť nie je.

Mávam nočné mory. Veľakrát zomriem, Alebo niekto iný. Sen mi nikdy nedovolí odísť.

Najhoršie je, keď druhý zomrie, aby som ja nemusela. Poznám ho. Bol ako starší brat. V tom sne ostanem ešte dlho. Po čase ho pozorujem z perspektívy vraha. Nie *on*. To *ja*. Zabíjam, aby som prežila. Aby som mohla dlhšie ostať na mieste, ktoré nemám rada.

Možno sa to deje všetkým a je to úplne normálne. Skrátka ma baví zo seba robiť chudinku. Áno, musí to byť tak. Seba neoklamem. Asi. Neviem, som zmätená a unavená. Sama zo seba. Nerozumiem si. Je to na smiech. Jedno dievča mi odporúčalo ísť za školskou psychologičkou, ale nešla som. Možno mi stačí trocha času, než si prejdem touto fázou puberty. To dievča je z rodiny, kde všetko berú veľmi vážne. Jej rady beriem s nadhľadom. Teda ak mi ešte nejaký ostal. Chcem niekde zaliezt'. Možno pod paplón, možno až pod posteľ. Možno aj s paplónom. Hlavne nech je tam tma a nech som sama, v tichu. A ostať tam, až kým... Neviem. Kým nezoschnem na čiernu šupku ako hrozienko, ktoré vysaje nejaký hmyz. Trošku morbídne.

Veľmi sa mi páči predstava, že raz ma nebude nič trápiť. Samovražda by nemala byť hriech. Ved' rieši toľko problémov! A možno práve preto je to hriech. Nenamáhať sa zvládnuť problémy a ísť klopať na dvere neba. Chápem obidve strany.

Chcem sa vrátiť do svojej predstavy. Bude tam sivo a smutne, ale mne sa to tak páči. Je tam neskutočný pokoj.

Ležím na posteli so zavretými očami. Predstavujem si nekonečnú zem, zvlnenú, pochmúrnu. Prechádzam sa pomedzi čierne kmene stromov. A som tam len ja. Vlhký vzduch mi robí dobre a vlnia sa mi z neho vlasy. Je to pekné.

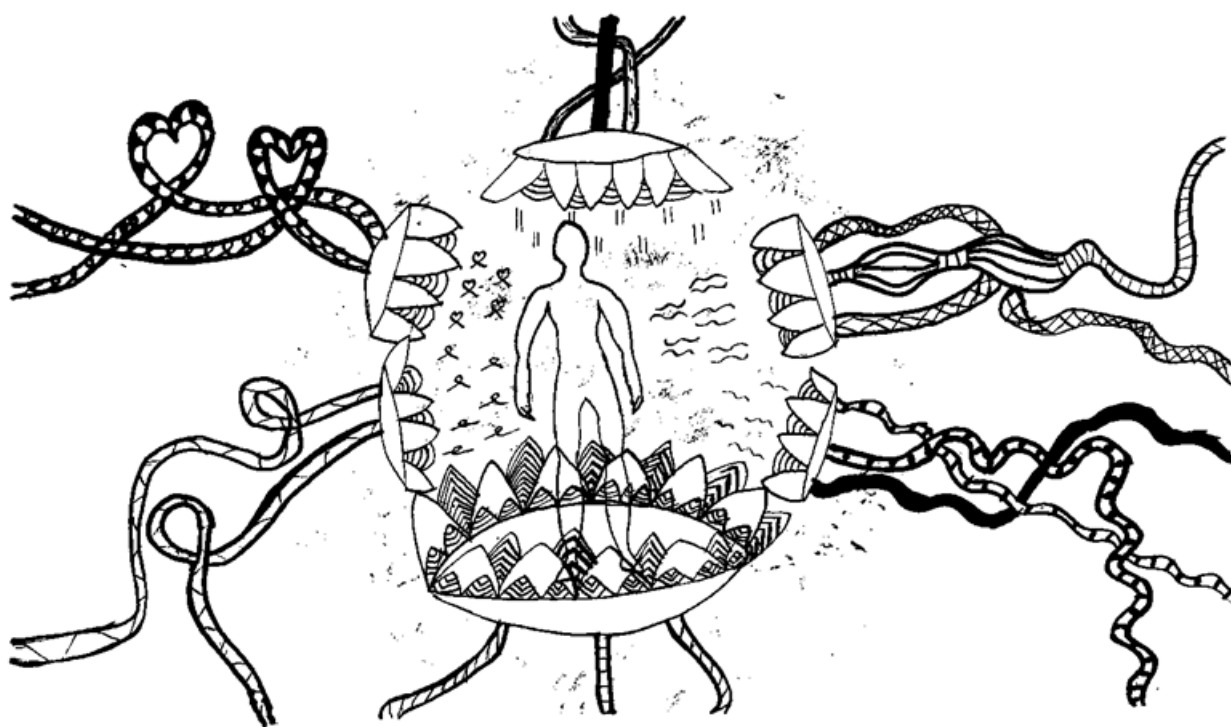
Začnem mať divný pocit. Vyjdem spomedzi stromov a ocitnem sa na *živej* lúke. Iné slovo by ju ani nevystihovalo. Sýte farby, šum hmyzích krídel, čvirikanie. Vidím oblohu. Kráčam ďalej, kým neprídem ku zlatej bráne. Všetko je tu nejaké gýčové. Niekde hlboko zdola počujem zvony. Sú tri hodiny a modlia sa. Niektorí asi zomrel.

Brána sa otvorí. Pekne pomaly a gýčovo. Keď na druhej strane uvidím sivú, nerozmýšľam.

Alžbeta Garberová (9.A)

Mia Balogová (7.B)

Karin Ferencová (7.B)

Cesta

Ruky sa mi na volante potia. Som celá stuhnutá. Pod helmou cítim kvapku potu stekajúcu po líci. Jazdu musím zvládnuť.

Stisnem volant silnejšie. Akési technické problémy štart zdržia. Nič vážne. Onedlho vidím štartéra s vlajkou v ruke. Nohu mám na plyne. Konečne vyhrám.

Vlajku vo vzduchu chvíľu podrží a znenazdajky ňou mávne. Pritlačím na plyn a vydýchнем si. Rýchlo sa dostanem na piate miesto. Prvá má obrovský náskok, ale ostáva desať kôl.

Ocitnem sa medzi dvoma pretekárkami. Žlté auto po mojej ľavici, zelené po pravici. Pretekárka v zelenom pridá, žltá spomalí.

Vzdá to. Bojí sa, že zhavaruje a zmieri sa so šiestym miestom. Zahnem volantom na jej miesto a predbehnem pretekárku v zelenom. Ostávajú ešte tri pretekárky. Dve. Jedna.

Idem na plný plyn. Pretekárka v červenom aute nemá veľký náskok. Držím sa za ňou až do poslednej zákruty. Chce skončiť skôr, prejde čo najbližšie k čiare. To čakám a volantom zahnem doprava. Verím, že ju zvládnem obehnuť aj z ťažšej pozície.

Nohy mi trpnu. Volantom pohnem príliš rýchlo. Auto sa točí dookola a nedá sa ovládať. Stlačím brzdu a dúfam, že sa to konečne skončí.

Auto prudko zastaví a začne rotovať do trávy. Hádže so mnou hore-dole. Neviem, čo mám robiť, tak iba krčovito držím pás. Našťastie som si ho poriadne zapla, inak by bolo po mne. Nakoniec auto zastaví strechou na zemi a ja dole hlavou.

Odopnem si pás a pokúsím sa vystúpiť. Záchranári sú hneď pri mne. Stúpim na zem. Do nohy mi udrie ostrá bolesť. Napriek tomu odtisnem záchranárov a zahľadím sa na cestu. Autá prefrčia okolo mňa. Stojím tam, kým posledné neprejde cieľom.

Okrem nohy mám zlomené aj zápästie a posunutý stavec na chrbtici.

„Lekári povedali, že dnes môžeš ísť domov,“ zvolá natešene mama, „o týždeň sa chystajú ďalšie preteky. Si pozvaná. Nejde o výhru. Ale o radosť!“

Zblednem. Počas pobytu v nemocnici som nerozmýšľala nad žiadnymi pretekmi. Ale keď to spomenula mama, nemôžem nad tým prestať rozmýšľať.

Nedokážem povedať nikomu, že sa bojím opäť nastúpiť do auta. Veria mi. Od malička mi vraveli, že som tvrdá povaha, že sa nezastavím pred ničím.

Prvý deň tréningu sa mi trasú ruky a zahmlieva zrak. Jazdu nakoniec nejako zvládam, ale do cieľa prichádzam posledná. Koniec zákruty. Tam spomalím. Pokračuje to celý týždeň.

„Viem, že máš strach. Viem, že bude úplne zbytočné povedať ti, aby si to prekonala. Tak to nefunguje. Ale viem, že ty raz nájdeš opäť tú tvoju tvrdohlavosť a chuť vyhrať aj keby neviem čo. Utekaj im všetkým ukázať, kto na to má aj po mesiaci v nemocnici,“ potľapkala ma po chrbte a popohnala do auta.

Sedím a čakám. Na pohnutie vlajky. Vyrazím. Bez váhania prefičím pomedzi pretekárky. Iba päť kôl. Dupnem na plyn. Posuniem sa na tretiu priečku. Potom na druhú. V poslednom kole sa stále ťahám za prvou pretekárkou. Mama má pravdu. Nemám sa čoho báť. Toto je môj sen. Pritlačím na plyn a z pravej strany sa zaradím vedľa pretekárky v modrom. Posledná zákruta.

V prilbe mi je strašne horúco, točí sa mi hlava. Noha, ktorú som mala zlomenú, ma neskutočne bolí. Nadýchnem sa a zahnem volantom doľava. Mám obrovskú chuť zatvoriť oči, ale nemôžem. Dnes nemám v pláne zhavarovať.

Alexandra Tancošová (7.C)

Nikola Adamčíková (6.A)

Zoja Zuzanna Mertová (8.C)

Úvahy o úvahách

„Alex, už vieš, o čom napíšeš úvahu?“

Úvaha! Súťaž! Úplne mi to vyfučalo z hlavy. Mám necelý mesiac a ja som si ešte ani nevybral tému. Ak to nebude niečo dobré, totálne sa strápnim.

Šťastie? Nie, to som mal minulý rok a nevyšlo to. Príliš otrepané. Možno rodina. To je zas príliš sladké. Áno, rodina je v živote nesmierne dôležitá, ale koho už baví stále dookola počúvať kliše reči o tom, ako si máme rodičov a súrodencov vážiť. Žeby škola? Už to mám! Divadlo! Veď je to jasné. Chodím na ZUŠku, nesmieme ma to baviť, tak prečo sa o to nepodeliť s ostatnými.

Sedím vo vlaku. Posledné týždne som sa pochtivo venoval príprave. Úvaha je hotová a ja som s ňou spokojný. Len to nepokaziť. Cesta plynie veľmi pomaly. Pozerať sa von oknom ma prestalo baviť už dve stanice dozadu.

Začínam sa rozhliadať po vlaku. Na opačnom konci vozňa sedí dievča asi v mojom veku oproti dvom osobám. Asi to budú jej rodičia. Vyzerajú šťastne. Snáď to nie je moja súperka. Má veľmi sebavedomý pohľad. Ale čo už. Uvidíme zajtra.

Na stanici ma privítal dážď a kosa. Cesta na hotel bude dlhá.

Večer ležím v posteli a uvažujem o zajtrajšku. Mám obavy. Zviera mi žalúdok, aj keď viem, že predsa o nič nejde. Môj spolubývajúci už asi zaspal. Keby som si mal pripravovať takú zložitú úvahu (niečo z vysokoškolskej fyziky, niečo zo sci-fi kníh, morálne otázky atď.), tiež by ma vyplo.

Ráno už pripravený vychádzam z izby. Cestou von zavolať rodičom si všímam ostatných. Nikto nevyzerá, ako keby mal o dve hodiny rečniť na celoštátnom kole. Všetci sú nejakí pokojní. Aj to dievča z vlaku. Tak teda budem tiež.

Už sedím v nejakej hradnej sále. Tu sa to bude všetko odohrávať. Vyzerá to nádherne, aj keď akustika je ako náročky dosť nanič. Musím si vytiahnuť poradové číslo. Posledný sa väčšinou tak vystresuje, že ledva vykokce svoje meno. Prvý to má najťažšie. Funguje ako ukážkový príklad – zväčša ako sa to nerobí. Aj keby mu to vyšlo na výbornú, všetci sa s ním budú porovnávať. Prosím, nech som niekde v strede!

V obálke ostali dva lístočky. Prosím, prosím, prosím – prvý! Idem prvý! Len to nie! Ja budem ten ukážkový príklad. Aspoň to budem mať čo najskôr za sebou. Snažím sa to brať pozitívne, ale akosi mi to nejde.

Nastal môj čas. Cítim sa, akoby som kráčal na popravu. Všetci sa na mňa pozerajú. Sledujú každý môj krok. Stojím pred porotou, ostatnými súťažiacimi a ich učiteľmi či rodičmi. Cítim všetkých tridsať párov očí na svojej tvári. Spočiatku idem podľa naučeného textu, ale niekoľko milých úsmevov a súhlasných prikývnutí mi dodá sebavedomie. Už sa nebojím. Som rád, že som si vybral tému divadlo. Hovorím od srdca a cítim sa omnoho istejšie ako minulý rok. Hotovo. „Ďakujem za pozornosť.“

Sedím na mieste a nasledujúceho rečníka ani nevnímam. Nešiel som príliš rýchlo? Možno na začiatku, potom už isto nie. Nekoktal som a nepamätám si, žeby som sa preriekol. Prvé kolo mám z sebou. Musím uznať, že som si užil.

Prestávam myslieť na seba a sledujem chalana, ktorý práve dorečnil. Neviem síce o čom mal úvahu, ale ľudia mu tleskajú a tvária spokojne. Zatlieskam tiež a sústredím sa. Dievča z vlaku rozpráva o rodine. Ani ma to neprekvapuje. Má celkom pekný hlas. Nehovorí to isté? Mám pocit, že sa opakuje. Nejakej panej v hľadisku vyšla slzička. To jej určite pridá niekoľko bodov. Asi dostanem cukrovku. Mladší chlapec hneď na úvod položil otázku: „Čo je to šťastie?“ Asi je tu prvýkrát. Je dosť dobrý. Určite lepší ako ja vlani. Zatiaľ favorit. Niektoré témy sa opakujú.

Čas beží a dostávame sa k poslednému. Čas. To je téma! Úplne mu závidím, že mu to napadlo. Dá sa tam vymyslieť toľko veľa vecí! Držím mu palce, bol najlepší. Asi sa pripravoval dlho. V noci určite nespál.

Druhé kolo ubehlo ako voda. Išlo o improvizáciu, bolo to kratšie, ale o to úprimnejšie a bez zbytočných omáček. Ja som si vytiahol zdravý životný štýl. Neviem, či som ideálnym rečníkom sa túto tému, ale snažil som sa. Išiel som prvý, samozrejme. Mám výhodu, že som si mohol v pokoji vypočúť ostatných. Mám pocit, že boli vo väčšom strese ako ja. Som rád, že nikto úplne nezlyhal. Mladší chalan nesklamal.

Čakáme na výsledky. Predstavujem si, ako by zareagovali doma, keby som vyhral. Lenže to sa nestane. Už je to nejaký dlho. Ostatní vyzerajú tiež nervózne.

Je to tu. Výsledok mojej prípravy. Nechcem vyhrať, ale...vlastne by som chcel.

Nič. Neumiestnil som sa. Čakal som to, ale aj tak som našťavaný. Nie na ostatných, na seba. Aspoň mám skúsenosť. A môžem ísť domov. Dúfam, že stihnem vlak.

Vidím jedného z porotcov. Musím sa ho spýtať. Chcem vedieť, prečo.

„Mne si sa páčil. Keby si mal inú porotu...”

Richard Velgos (9.D)

Pečať v myšlienkach

Nevedeli, prečo sa to stalo, kde sa to stalo, ako sa to stalo. Vedeli len, že sa to stalo.

Spisovateľ sedel za stolom a pohrával sa s drevenou soškou slona. Znudene sa hodil na kreslo. Stále mu unikala podstata románu. Za týždeň stihol napísať tak tri vety. Nemohlo to tak pokračovať. Nechcelo sa mu počítať. Vedel, že takým spôsobom by to do určeného termínu nestihol. Musel len rozmýšľať... Vojšť do svojho myšlienkového paláca, ako to robili všetci. Nútený sen. Človek nevníma svet okolo neho. Nie je vo svojom tele.

Bola tam tma. Umožňovala vidieť iba chodbu. Bola dlhá. Nikto by ju nedokázal zmerať. Urobil prvý krok. Podlaha sa zavlnila, potom nečakane zdvihla, opäť narovнала a vytvorila okolo neho akúsi bublinu. Temná bublina mu ukázala mnohé javy. Pekné, smutné, plné radosti, dojatia či sklamania. Žiadna nebola originálna. „Keby som to robil takto, určite by som napísal iba tie tri vety za týždeň.“ Rozbehol sa po chodbe. Javy boli rýchle, no on ich dokázal zachytiť. Rozbehol sa plnou rýchlosťou. Nerobilo mu to problém, lebo tam fyzicky nebol. Vlastne sa ani nepohyboval. Nevedel, ako dlho a ako rýchlo videl javy. Muselo to byť dlho, lebo ho premkol zlý pocit. Nemal by tu byť. Ale ešte nevidel nič, čo by ho nadchlo. S vypätím síl spravil jeden krok. Pocit bol ešte horší. Začal byť podozrievavý a kládol si veľa otázok. Učili ho, že zvedavosť sa vôbec nevypláca a že sa má krotiť. No, bohužiaľ, zvedavosť naplnila celú jeho myseľ a pocit náhle opadol. Pokračoval ďalej, no zrazu bol pocit taký silný, že mal chuť šprintovať oh toho miesta tak ďaleko, ako sa len dalo a nikdy sa nevrátiť. „Prečo som tu?“ povedal a chystal sa na odchod. Potom sa zľakol vlastných slov. Niečo tu nehralo. Zvedavosť a podozrievavosť boli také silné, že pocitu úplne odolali. Spravil posledný krok a bublina náhle splasla. Chodba končila. Vyzeralo to tak. Chodba sa zúžila a cez malý otvor prenikalo svetlo. Spisovateľ pokračoval a preliezol otvorom. Bola tam okrúhla miestnosť. V strede uvidel piedestál. Na ňom bola stále rozpínajúca a sťahujúca sa guľa. Akoby sa niečo snažilo dostať von, no udržiavali ju pásy látky spojené pečaťou. Pečať bola nepríjemne čierna a matný odlesk na nej jasne ukazoval, že nie je hocijaká. Mal dosť rozumu na to, aby vec nechal vecou. Problém bol, že to bolo tajomné, zaujímavé a hlavne to nebolo v žiadnom prípade lákavé. Keby bolo, asi by sa držal ďalej, no keď nebolo, znamenalo to, že sa to skrýva, snaží sa stratiť. Snažil sa toho dotknúť, no svaly mu ochabli. Nedokázal to. Skúsil to oboma rukami, no odhodilo ho to

pekných pár metrov ďalej. To sa mu už vôbec nepáčilo. Začal byť ukrutne zvedavý. Tento pocit ho spaľoval odnepamäti. Musel sa krotiť. „Kašľať na to!“ Musel to urobiť. Aby zistil, čo sa deje a hlavne kvôli sebe. Vedel, že tam bolo niečo, čo chcu pochovať hlboko do zabudnutia. Rozmýšľal o svojich možnostiach, no vedel, že ostáva len jedna: On musel! Spojil svoju obrovskú zvedavosť, silu, odhodlanie aj hnev z nevedomosti a rozlomil pečať. Už nebol v komnate, ale v dedine, kde vyrastal. Nevedel o svojej minulosti, no rutina a systém ho nútili nebyť zvedaví. Zasmial sa. On bol vždy zvedavý. Sledoval ďalej svoj bývalý život. Radosť, smútok, nadšenie a emócie, veci, ktoré mohol písať iba na papier. A potom prišli. Najprv im ukázali, ako vidieť myšlienkový palác. Sledoval to a skrivil tvár nad tou ohavnosťou. Myšlienkový palác, aký chytrý spôsob manipulovania. Vieš, len to, čo oni chcu a robíš len to, čo oni chcu. „Lenže myšlienky sa len tak nevytratia, však?“ Naplnil ho hnev. Ešte väčší, keď si spomenul, že ho musel krotiť za každých okolností. Zaškrípal zubami. Už mal, čo potreboval. „Tešte sa,“ povedal a rozbehol sa chodbou späť ako nikdy predtým, pretože vedel, že môže.

Vrátil sa späť do fyzikálneho sveta. Mal námet. Mal emócie a nemusel ich krotiť. Bol slobodný. Ticho sa zasmial, no oči ostávali tvrdé. „A teraz vytrúbim do sveta všetko, čo ste mi a ostatným spravili.“ Atramentové pero sa klzalo po papieri. „Čaká nás veľa písania, kamarát.“

Patrik Komara (7.A)

Prázdne úvahy

Hnedý, zaprášený rámik držala vráskavá ruka. Iba pred chvíľou po ňom prešla aj druhá, ktorá jemne zvierala prachovku. Pre starca, ktorý obdivoval fotku a spomínal na jeho mladé roky a nevyzreté mudrovanie, uplynuli rýchlo aj hodiny. Vždy sa sám seba pýtal, či by teraz zvládol jeho *mladšiemu* ja odpovedať na jeho nespočetné otázky.

Círrnnn. Konečne. Obed.

Vychádzanie z prednáškovej auly po dvoch hodinových prednáškach s myšlienkou na jedlo nie je nič viac než utešujúce. V jedálni mi stačí len trocha postáť s Janom a Adamom, schmatnúť tácku a máme decentný oddych. Peter sa znova predbehne a zaberie stôl, to je celý on. Je dobré, že to robí, lebo každý deň niekto z nás schytá najdlhšiu cestu do jedálne.

Po dvoch hodinách na stoličke veľa ľudí prechádzku uvíta s otvorením náručím. Mne sa akurát rýchlejšie podlomia kolená. Pomalým krokom prechádzam chodbou, moje oči – unavené po zazeraní na tabuľu - začnú skákať po mojich spolužiakoch.

Posledné štyri roky ich stretávam na chodbách denne. Väčšinu poznám iba zo slov mojich kamarátov. Výrazná postava je Daniel. Strká si cestu cez chodbu. Hádám, že sa ponáhl'a na tréning. Jano ho niekedy vída odchádzať na zápasy počas svojej voľnej hodiny a Adam s ním má nemčinu. Vraví, že ich učiteľovi leží v zuboch, lebo je hlučný, čo vie každý z jeho hlasného smiechu cez pauzy.

Odstrkáva Veroniku, ktorá mieri ku Kláre. Veľa o nich neviem, nikto z partie s nimi nemá hodiny. Videl som ich baviť sa ešte s minuloročnými štvrtáčkami, teraz sa vraj iba pripravujú na maturitu.

Niektorí mali to šťastie byť v popredí tlačiacich sa žiakov, jednými z nich boli aj Martin a Štefan. Bol som s nimi kamarát na základke, ale obidvaja odišli na bilingválne gymko. Na škole si nevybudovali najlepšiu povest'. Hovorí sa, že v prváku sa vysmievali žiakom, čo na hodinách zaostávali. Odvtedy im všetci šušajú za chrbtami.

Nie je to nič nové, na strednej sa to stáva v jednom kuse. Buď o tebe vedia všetci, ale iba kvôli tomu najhoršiemu, alebo si prakticky neviditeľný. Všetci, samozrejme aj *ja*, majú svoju skupinku, ktorej sa držia. Myslím, že z chalanov pozná najviac ľudí Petra. Ako maturanta, ktorý každoročne po poslednom teste odpaľuje pred školou konfety. Často počúvam, že ho volajú detinský. Tí "inteligentnejší" mu hovoria prostoduchý. Športovci sa trochu bavia s Adamom.

Po tom, čo do mňa v hlbokom zamyslení vrazí už štvrtý primán, odvrátim pohľad k oknám. Je vidieť iba chodník na okraji ulice okolo školy. Tadiaľ sme s chalanmi na bicykloch chodievali k veľkému mostu. Viedla z neho cyklotrasa pozdĺž rieky, ktorá vedie do centra. Chodievali sme tam po škole na párok v rožku, ak sa obed nedal jesť a cez leto sme sa na cyklotrase stretávali kamkoľvek sme šli. Na konci minulého roka sme to začali zanedbávať

Jano doučuje nejakých druhákov, Adam a ja sa snažíme aspoň nejako zmaturovať. On chce ísť na vysokú kvôli športu. A Peter si už teraz opravuje snáď všetky jazyky.

Všetkým sa dosť zlepšil priemer. Jano má staršieho brata, ktorý mu všetko objasňuje, a on to začal vysvetľovať nám. Jano väčšinu rýchlo a jednoducho pochytí. Mne a Adamovi to treba dať do príkladu. Nie matematického. Vysvetliť to na situácii, ktorú poznáme, najlepšie ak súvisí s bicyklovými trikmi. Ak sa Peter pridá k učeniu, veľmi veľa sa toho nepreberie, ale zvykli sme si robiť poznámky vopred a len si ich vysvetľovať. A, samozrejme, tomu človeku, ktorý sa na to v ten deň vykašľal, ich požičať.

Asi tak to chodí u nás. S Adamom sa vždy skvelo pobavíš, ale nemáva zväčša čas. Jano je ten typ človeka, čo k tebe príde, ohlási novú zaujímavosť, ktorá je úplne odveci, a odíde. Peter môže pôsobiť neohrabane, ale keď na to dôjde, je to kamoš. A pre každého vždy nájde prezývku. Niektorí naši spolužiaci boli dabovaní Polievka, Snape, Lama a Profesor. Má mená aj pre partiu. Seba volá hubár, lebo každému vkuse odvráva, Adam je LBJ, po tom basketbalistovi, Jano je flákač, lebo jeho imunita je slabá ako čaj a ja som Mudrc. On je vraj presvedčený, že pôjdem za lekára.

Ja neviem.

Volám sa Matej Elsher. Som v maturitnom ročníku. Mám rád bicyklovanie. Je pravda, že sa často zamýšľam. Veľmi mi nejde výtvarka a ani v matike nepodám nadpriemerný výkon, aj keď pred pár rokmi mi však išlo skoro všetko.

Ale teraz už si ani neviem predstaviť hrať sa s autíčkami na policajné naháňačky ani púšťať šarkanov. Ako päťročný som mal pocit, že som to ja. Teraz je všetko iné. Ved' aj titul „maturitného ročníku“ mi bude o chvíľu odobraný. Nie som rovnaký. Zmenil som sa. Teraz môj mozog počúva iných. Rodičov s ich skúsenosťami, vzdialenú rodinu, pedagógov s často nevyžiadanými radami a nereálnymi pravidlami. Najviac asi počúvam zvyšok partie. No stále neviem ako sa rovnaký mozog a jasné rozhodnutia, vedia tak neviditeľne pretvoriť.

„Mat’o, no konečne!“ zvolal Peter. Hluk z jedálne odsunul existenčné myšlienky do rohu mojej hlavy a urobili miesto jednoduchšej konverzácií. Prechádzka mi asi už skončila. Všetci stáli v rade tesne pred vstupom, ku ktorému som sa blížil.

„Nie, bohužiaľ, nevedel“ bola jeho zvyčajná odpoveď. Ale tentoraz má pocit, že už pochopil, ako to funguje.

Na fotke vidí malého jednoduchého chlapca, čo sa hrával na dvore na predmestí, ktorý sa zmenil na zmäteného pubertiaka a preskúmaval sociálny aspekt života. Vedúceho firmy na športové bicykle. Hlavu rodiny. Kamaráta. Každú zmenu, rozhodnutie a dych, čo mu kedy vyšiel z úst.

Stella Mlčochová (9.A)

Uhádni pranostiku

Veronika Oboňová (9.C)

Slovo na záver

Milí čitatelia,

ďakujeme, že ste si na naše práce našli čas, veríme, že ste to neoľutovali a niečím Vás obohatili. Budeme radi, ak nás oslovíte a rozhodnete sa do budúceho čísla prispieť svojou tvorbou.

Na záver by sme Vám chceli popriať pokojné prežitie vianočných sviatkov a do nového roka veľa síl a splnených predsavzatí.

Redakčná rada

Kristína Jurašková (9.A)

Nina Šarišská (7.A)

Použité zdroje

ZÚBEK, Ľudo: Jar Adely Ostrolúckej. Mladé letá: 2004. ISBN 80-10-00664-5

Redakčná rada

Vyučujúci: Mgr. Nikola Murinová, Mgr. Mária Popjaková

Žiaci:

Alžbeta Bereščíková (4.A), Natália Húšťava (4.A), Katarína Mochnacká (5.B),
Alexis Čopíková (6.A), Nikola Adamčíková (6.A), Diana Angelovičová (6.B),
Stella Rohrböck (6.C), Patrik Komara (7.A), Ruben Ovšák (7.A), Nina Šarišská (7.A),
Tomáš Kolenka (7.B), Ela Paruševová (7.B), Mia Balogová (7.B), Katarína Palková (7.B),
Hugo Velgos (7.B), Karin Ferencová (7.B), Nela Kroláková (7.C),
Radoslava Radvanská (7.C), Monika Toporová (7.C), Alexandra Tancošová (7.C),
Anastasia Kopytko (8.A), Richard Jurčík (8.A), Alica Sepešiová (8.A),
Sofia Olejárová (8.A), Kristína Magdová (8.A), Barbora Ligusová (8.B),
Zoja Zuzanna Mertová (8.C), Gabriela Ceperková (8.C), Stella Mlčochová (9.A),
Kristína Jurašková (9.A), Alžbeta Garberová (9.A), Leonor Bafalluy Gesti (9.A),
Alitheia Dukovská (9.B), Veronika Oboňová (9.C), Peter Áron Krotký (9.D),
Richard Velgos (9.D), Sofia Karabinošová (9.D), Sofia Rošková (9.D)

Nikola Adamčíková (6.A)

Hugo Velgos (7.B)

Vydáva

Základná škola, Kúpeľná 2, Prešov

www.zskuppo.sk

© 2024

